

Q.P. Code: 00003639**[Time:3 Hours]****[Marks:100]**

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All question are compulsory.
  2. Figures to the right indicate full marks.
  3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1 (A) **Select the most appropriate answer from the options given below (Any Ten)** (10)

- 1) _____ is considered as signature of the Joint Stock Company.
(Sign of Board of Director, Sign of Secretary, Common Seal, Prospectus)
- 2) Liability of shareholders is _____.
(Limited, Unlimited, Upto paid value of share, Upto face value of the share)
- 3) When not less than _____% of paid-up share capital is held by Government, it is called as Government Company.
(51, 49, 100, 75)
- 4) _____ is one of the depositories in India.
(ROC, CDSL, RBI, COS)
- 5) Secretarial Standard 3 is about _____.
(Dividend, Registration of company, Partners, Karta)
- 6) Cyber Law compliance includes _____.
(Meetings, Website audit, Final Account, Balance sheet)
- 7) There are _____ clauses in the Memorandum of Association
(5, 6, 7, 8)
- 8) _____ refers to anything which is done by the company or its directors which are beyond their legal authority.
(Notice, Meeting, Proposal, Ultra Vires)
- 9) A public company limited by shares can adopt _____ in place of Articles of Association.
(Table A, Table B, Table C, Table D)
- 10) The company secretary sends _____ to share applicants when shares are not allotted to them.
(Allotment Letter, Call Letter, Regret Letter, Special Notice)
- 11) _____ resolution is required to be filed with Registrar of Companies.
(Special, Social, Ordinary, Regular)
- 12) Bonus share is issued to _____.
(Debenture holders, Bond Holders, Depositors, Existing Equity Shareholders)

Q.1 B) **State whether the following statements are true or false: (Any Ten)** (10)

- 1) Joint Stock company has short life.
- 2) Holding company holds more than 50% of shares in another company.
- 3) Only an individual can be a secretary of Joint Stock Company.
- 4) DP stands for Depository Participants.
- 5) Company Secretary represents on behalf of a company before Company Law Board.
- 6) Secretarial Audit helps the companies to build their corporate image.
- 7) The prospectus must provide fact and reliable information to the investors.
- 8) A company is formed only when it is registered under the Companies Act.
- 9) A Public Company can start its business activity immediately after receiving certificate of Incorporation.
- 10) Correspondence refers to communication in writing.
- 11) A company secretary need not to undertake correspondence with Stock Exchange.

Q.P. Code: 00003639

12) Technology increase efficiency of a secretary.

- Q.2 **Answer ANY TWO of the following** (15)
- a) Explain the features of Joint Stock Company.
  - b) Discuss the qualities required by a company secretary.
  - c) Describe the various career options of company secretary.
- Q.3 **Answer ANY TWO of the following** (15)
- a) Discuss the role of company secretary as a liaison officer between company and stock exchange.
  - b) Write a note on Cyber Law Compliance.
  - c) Explain the concept of Secretarial Audit.
- Q.4 **Answer ANY TWO of the following** (15)
- a) Discuss the Memorandum of Association with clauses.
  - b) What are the stages involved in the company formation?
  - c) Elaborate the secretarial procedure for Conversion of Private Company into a Public Company.
- Q.5 **Answer ANY TWO of the following** (15)
- a) In what situation secretary undertakes correspondence with shareholders?
  - b) Write a note on secretary's correspondence with SEBI.
  - c) Write a letter to the Bank to avail overdraft facility.
- Q.6 **Write short notes on ANY FOUR of the following:** (20)
- a) Procedure for appointment of secretary
  - b) Liabilities of company secretary
  - c) Secretarial Standards by ICSI
  - d) Misleading prospectus
  - e) Statement in Lieu of Prospectus
  - f) Role of Technology in Secretarial Correspondence

Q.P. Code: 00003639

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

- प्र.१ अ) खालील दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य तो पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) (१०)
- १) _____ ही संयुक्त भांडवली कंपनीची स्वाक्षरी मानली जाते. (संचालक मंडळाची स्वाक्षरी, सचिवाची स्वाक्षरी, कॉमन सील, माहितीपत्रक)
  - २) भागधारकांचे दायित्व _____ आहे. (मर्यादित, अमर्यादित, शेअरच्या भरलेल्या मूल्याएवढे, शेअरच्या किमती मूल्याएवढे)
  - ३) जेव्हा _____ % पेक्षा कमी नसलेले भरणा केलेले भाग वित्त सरकारकडे असते तेव्हा तिला सरकारी कंपनी म्हणतात. (५१, ४९, १००, ७५)
  - ४) _____ हे भारतातील डिपॉझिटरीजपैकी एक आहे. (ROC, CDSL, RBI, COS)
  - ५) सचिवीय मानक ३ _____ बदल आहे. (लाभांश, कंपनीची नोंदणी, भागीदार, कर्ता)
  - ६) सायबर कायद्याच्या अनुपालनामध्ये _____ समाविष्ट आहे. (बैठक, वेबसाइट ऑडिट, अंतिम लेखे, ताळेबंद)
  - ७) घटना पत्रकामध्ये _____ कलमे आहेत. (५, ६, ७, ८)
  - ८) _____ म्हणजे कंपनी किंवा तिच्या संचालकांनी केलेल्या कोणत्याही गोष्टीचा संदर्भ आहे जे त्यांच्या कायदेशीर अधिकाराच्या पलीकडे आहे. (नोटीस, बैठक, प्रस्ताव, अल्ट्रा वायर्स)
  - ९) भागांद्वारे मर्यादित असलेली सार्वजनिक कंपनी नियमावलीच्या जागी _____ चा अवलंब करू शकतात. (टेबल ए, टेबल बी, टेबल सी, टेबल डी)
  - १०) कंपनी सचिव शेअर अर्जदारांना _____ पाठवतात जेव्हा त्यांना शेअर्सचे वाटप केले जात नाही. (वाटप पत्र, कॉल लेटर, खेदपत्र, विशेष सूचना)
  - ११) कंपनी नोंदणी अधिकाऱ्याकडे _____ ठराव दाखल करणे आवश्यक आहे. (विशेष, सामाजिक, सामान्य, नियमित)
  - १२) बोनस शेअर _____ ला जारी केला जातो. (डिबेंचर धारक, बाँडधारक, ठेवीदार, विद्यमान इक्विटी भागधारक)
- प्र.१ ब) खालील विधाने सत्य किंवा असत्य ते सांगा. (कोणतेही १०) (१०)
- १) संयुक्त भांडवली कंपनीचे आयुष्यमान कमी असते.
  - २) होल्डिंग कंपनीकडे दुसऱ्या कंपनीचे ५०% पेक्षा जास्त शेअर्स असतात.
  - ३) केवळ एक व्यक्तीच संयुक्त भांडवली कंपनीचा सचिव असू शकतो.
  - ४) डीपी म्हणजे डिपॉझिटरी पार्टिसिपंट्स.

Q.P. Code: 00003639

- ५) कंपनी सचिव कंपनी लॉ बोर्डसमोर कंपनीच्या वतीने प्रतिनिधित्व करतात.
- ६) सेक्रेटरीयल ऑडिट कंपन्यांना त्यांची कॉर्पोरेट प्रतिमा तयार करण्यास मदत करते.
- ७) माहितीपत्रकाने गुंतवणूकदारांना तथ्य आणि विश्वासार्ह माहिती प्रदान करणे आवश्यक आहे.
- ८) जेव्हा कंपनी कायद्यांतर्गत नोंदणी केली जाते तेव्हाच कंपनी तयार होते.
- ९) सार्वजनिक कंपनीला निगमाचे (Incorporation) प्रमाणपत्र मिळाल्यानंतर लगेचच आपली व्यावसायिक क्रियाकलाप सुरू करू शकते.
- १०) पत्रव्यवहार म्हणजे लेखी संवाद होय.
- ११) कंपनी सचिवाला स्टॉक एक्सचेंजशी पत्रव्यवहार करण्याची गरज नसते.
- १२) तंत्रज्ञानामुळे सचिवाची कार्यक्षमता वाढते.

प्र.२ **खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:** (१५)

- अ) संयुक्त भांडवली कंपनीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ब) कंपनी सचिवाला आवश्यक असलेल्या गुणधर्माची चर्चा करा.
- क) कंपनी सचिवाच्या विविध करिअर पर्यायांचे वर्णन करा.

प्र.३ **खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा** (१५)

- अ) कंपनी आणि स्टॉक एक्सचेंजमधील संपर्क अधिकारी म्हणून कंपनी सचिवाच्या भूमिकेची चर्चा करा. सायबर कायद्याच्या अनुपालनावर एक टीप लिहा.
- ब) सेक्रेटरीयल ऑडिटची संकल्पना स्पष्ट करा.
- क)

प्र.४ **खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:** (१५)

- अ) घटना पत्रकाची कलमांसह चर्चा करा.
- ब) कंपनीच्या निर्मितीमध्ये कोणत्या टप्प्यांचा समावेश आहे?
- क) खाजगी कंपनीचे सार्वजनिक कंपनीत रूपांतर करण्यासाठी सचिवीय प्रक्रिया विस्तृत करा.

प्र.५ **खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:** (१५)

- अ) कोणत्या परिस्थितीत सचिवाला भागधारकांशी पत्रव्यवहार करावे लागते?
- ब) सचिवाची SEBI शी केलेल्या पत्रव्यवहारावर एक टीप लिहा.
- क) ओव्हरड्राफ्ट सुविधेचा लाभ घेण्यासाठी बँकेला पत्र लिहा.

प्र.६ **खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांवर टीप लिहा:** (२०)

- अ) सचिव नियुक्तीची प्रक्रिया
- ब) कंपनी सचिवांचे दायित्व
- क) ICSI द्वारे जरी केलेले सचिवीय मानके
- ड) दिशाभूल करणारा माहितीपत्रक
- ई) माहितीपत्रका एवजी विवरण पत्र
- फ) सचिवीय पत्रव्यवहारात तंत्रज्ञानाची भूमिका